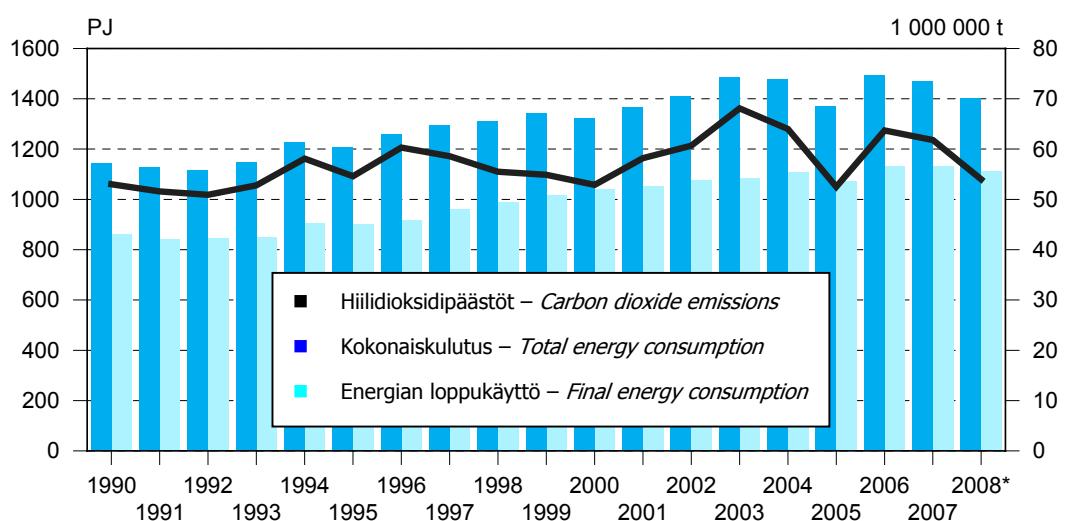

Energiaennakko 2008

Preliminary Energy Statistics

Energian kokonaiskulutus, loppukäyttö ja hiilidioksidipäästöt 1990–2008
 Total energy consumption, final energy consumption and carbon dioxide emissions 1990–2008

* Ennakkotieto – Preliminary

Sisällys

Energian kokonaiskulutus laski lähes 5 prosenttia.....	3
Taantuma vähensi energian kulutusta.....	4
Vesivoiman tuotanto ennätysellä tasolla	5
Hiilidioksidipäästöt vähennivät 12,5 prosenttia.....	6
Hintojen nousu taitui loppuvuodesta	7

Contents

Total energy consumption fell by nearly 5 per cent in 2008.....	9
Economy into recession	10
Production of hydro power at record level.....	11
Carbon dioxide emissions diminished 12,5 per cent.....	12
Prices turned to a decline towards the end of the year	13

Taulukot

1 Energian kokonaiskulutus.....	15
1.1 Energian kokonaiskulutus energialähteittäin (TJ) ja hiilidioksidipäästöt (milj. t).....	15
1.2 Energian kokonaiskulutus energialähteittäin (ktoe) ja hiilidioksidipäästöt (milj. t).....	16
1.3 Energian kokonaiskulutus energialähteittäin (%)	17
1.4 Fossiilinen ja uusiutuva energia	18
2 Energian loppukäyttö.....	19
2.1 Energian loppukäyttö sektoreittain	19
3 Sähkö	20
3.1 Sähkön hankinta ja kokonaiskulutus	20
3.2 Sähkön kulutus	21
3.3.1 Sähköntuotannon energialähteiden kulutus tuotantotavoittain 2008	22
3.3.2 Sähköntuotannon energialähteiden kulutus tuotantotavoittain 2007	23
3.4 Sähköntuotantokapasiteetti huippukuormituskaudella	24
3.5 Sähköntuotannon voimalaitoskapasiteetti, koneistojen nimellistehot vuoden alussa	25
4 Kaukolämpö.....	26
4.1 Kaukolämmön tuotanto ja kulutus.....	26
5 Energian tuonti ja vienti.....	27
5.1 Sähkön tuonti ja vienti.....	27
5.2 Energiatuotteiden tuonti ja arvo	28
5.3 Energiatuotteiden tuonti ja arvo maittain vuonna 2008	29
5.4 Energiatuotteiden vienti ja arvo.....	30
6 Energian hinnat.....	31
6.1 Polttonesteiden kuluttajahinnat	31
6.2 Maakaasun veroton kokonaishinta	32
6.3 Kotimaisten polttoaineiden hintoja.....	33
6.4 Sähköenergian hinta	34
6.5 Pohjoismaisen sähköpörssin spot-hintoja hinta-alueittain.....	35
6.6 Kaukolämmön hinta kuluttajatyypeittäin	36
7 Kansainväisiä energiatilastoja	37
7.1 Sähköhankinta ja kokonaiskulutus Pohjoismaissa	37
7.2 Sähkönsiirto Pohjoismaissa ja niistä muihin maihin	38
7.3 Uusiutuvien energialähteiden osuus energian loppukulutuksesta.....	39
7.4 Uusiutuvan energian osuus sähkö- kulutuksesta ja tavoite 2010	40
Liite 1 Sähköntuotantokapasiteetti huippukuormituskaudella.....	41

Tables

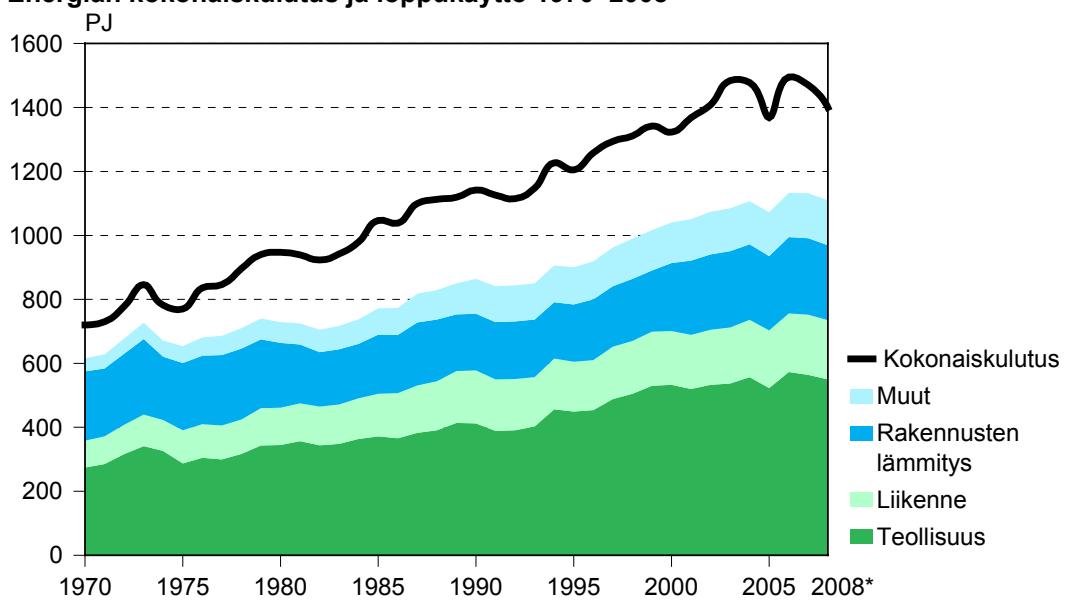
1 Total energy consumption.....	15
1.1 Total energy consumption by energy source and CO ₂ emissions	15
1.2 Total energy consumption by energy source and CO ₂ emissions	16
1.3. Total energy consumption by energy source (%).....	17
1.4 Fossil fuels and renewables	18
2 Final energy consumption.....	19
2.1 Final energy consumption by sector.....	19
3 Electricity.....	20
3.1 Supply and total consumption of electricity.....	20
3.2 Electricity consumption.....	21
3.3.1 Consumption of energy sources in electricity generation by mode of production 2008	22
3.3.2 Consumption of energy sources in electricity generation by mode of production 2007	23
3.4 Electricity generation capacities in peak load period	24
3.5 Capacity of Electricity Generation, Nominal Capacity of Production Engines at Beginning of Year.....	25
4 District heat.....	26
4.1 Production and consumption of district heat	26
5 Imports and exports of energy	27
5.1 Imports and exports of electricity	27
5.2 Imports and value of energy products	28
5.3 Energy imports and value 2008	29
5.4 Exports and value of energy products	30
6 Energy prices	31
6.1 Consumer prices of liquid fuels	31
6.2 Total price of natural gas exempt from taxes	32
6.3 Prices of domestic Fuels	33
6.4 Prices of electrical energy	34
6.5 Spot prices of the Nordic power exchange, Nord Pool by price area	35
6.6 Price of district heating by type of consumer	36
7 International energy statistics.....	37
7.1 Electricity supply and total consumption in the Nordic countries	37
7.2 Exchange of electricity between the Nordic countries and other countries	38
7.3 Share of Renewables of Final Energy Consumption	39
7.4 Renewable energy as a proportion of electricity consumption and the target for 2010	40
Annex 1 Electricity generation capacity in peak load period	42

Energian kokonaiskulutus laski lähes 5 prosenttia

Energian kokonaiskulutus oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 1 400 petajoulea vuonna 2008, mikä oli 4,7 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2007. Sähköä käytettiin 87 TWh:a eli 3,8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Energian tuotannon ja käytön hiilidioksidipäästöt vähenivät 12,5 prosenttia verrattuna vuotta aiempaan päästöihin.

Energian kokonaiskulutusta edellisvuodesta vähensivät teollisuustuotannon supistuminen sekä lämmintilaa sää. Myös hiililauhteen korvautuminen vesivoimalla sähkön tuotannossa vähensi merkittävästi primäärienergian kokonaiskulutusta. Yksittäisistä energialähteistä hiilen kulutus väheni 26 prosenttia (hiileen lasketaan mukaan kivihiili, kaksi sekä masuuni- ja koksikaasu). Myös turpeen käyttö väheni huomattavasti, yli 20 prosenttia. Kaksi tuotanto-olosuhteitaan vaikeaa kesää aiheuttivat loppuvuodesta niukkuutta turpeen saatavuuteen.

Energian kokonaiskulutus ja loppukäyttö 1970–2008

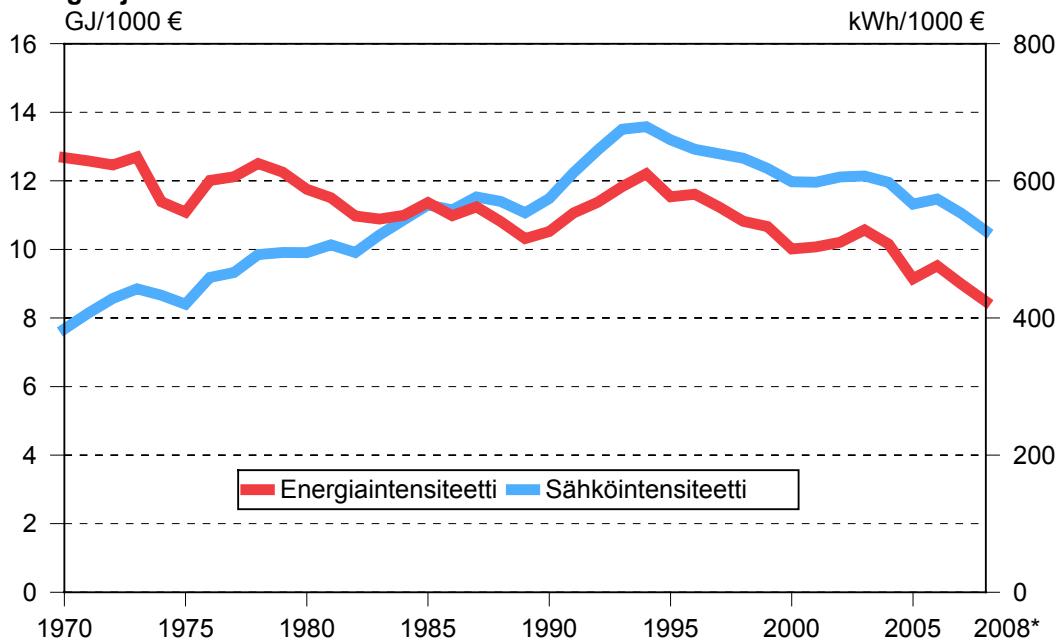

* Ennakkotieto

Vuosi 2008 oli monessa suhteessa poikkeuksellinen. Teollisuustuotannon kasvu pysähtyi kesällä ja käännyi jyrkkään laskuun loppuvuodesta. Teollisuustuotanto oli joulukuussa yli 15 prosentin laskussa. Myös alkuvuoden voimakkaasti nousseet polttoaineiden ja sähkön hinnat kääntyivät laskuun vuoden loppua kohden.

Vesivoiman tuotanto oli Suomessa ennätysellä tasolla, mutta myös sähköä tuotiin määrällisesti enemmän kuin vuotta aiemmin.

Energia- ja sähköintensiteetti 1975–2008

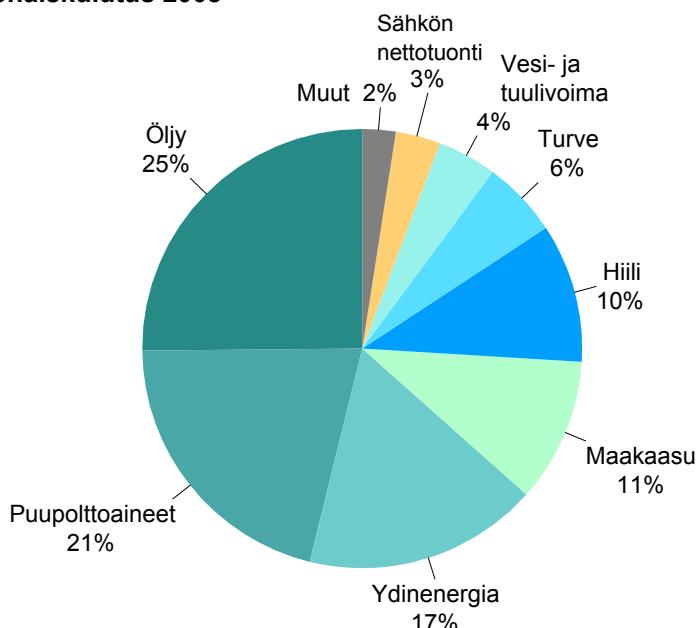
* Ennakkotieto

Taantuma vähensi energian kulutusta

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2008 bruttokansantuotteen kasvu hidastui 0,9 prosenttiin edellisvuoden yli neljästä prosentista. Vuoden kahden viimeisen neljänneksen bruttokansantuotteen muutokset edellisestä neljänneksestä olivat negatiivisia, jolloin talouden voidaan katsoa olevan taantumassa. Marraskuussa kaikkien teollisuuden päätoimialojen tuotanto kääntyi laskuun.

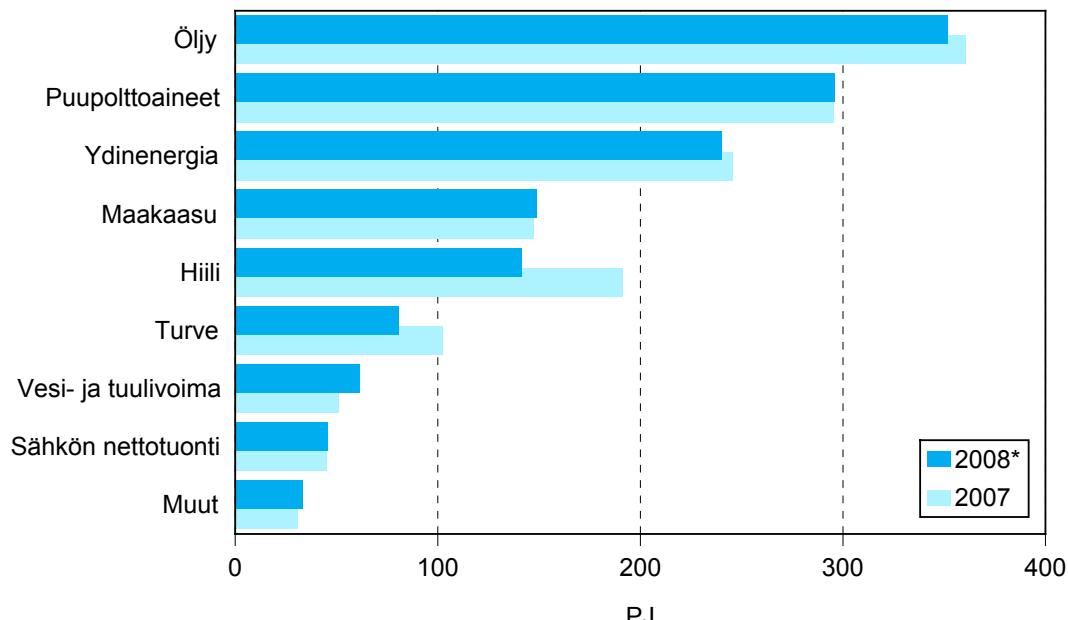
Teollisuuden tuotannon lasku näkyi teollisuuden sähkön kulutuksessa, joka väheni poikkeuksellisen paljon, yli 7 prosenttia. Eritiisesti laskua oli paljon sähköä kuluttavassa metsäteollisuudessa, jonka tuotanto oli koko vuoden laskeva.

Energian kokonaiskulutus 2008*

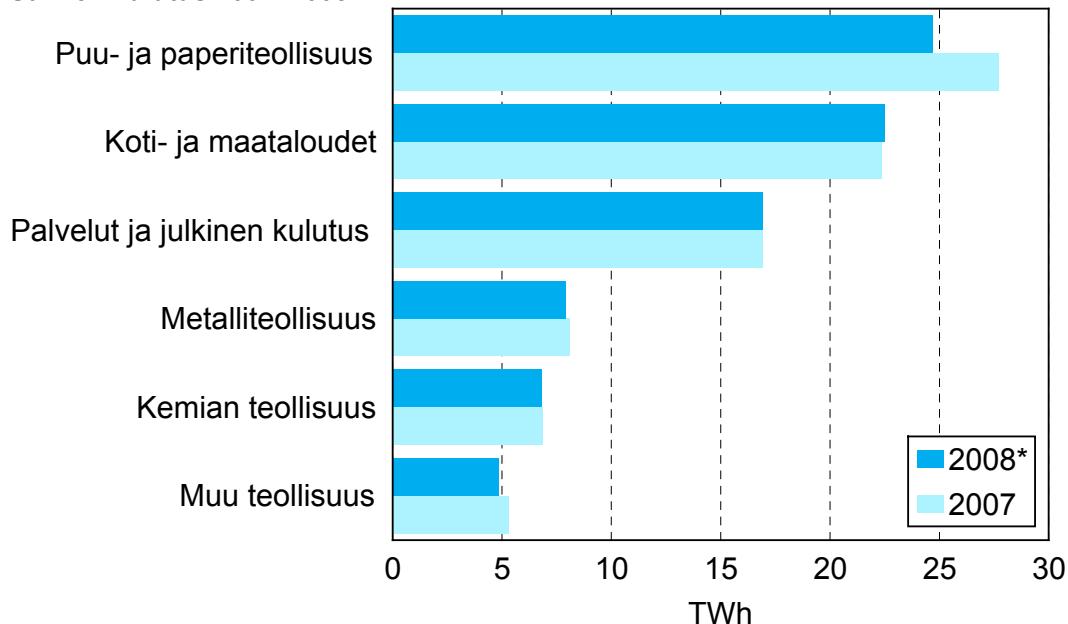
* Ennakkotieto

Energian kokonaiskulutus 2007–2008

* Ennakkotieto

Sähkön kulutus 2007–2008

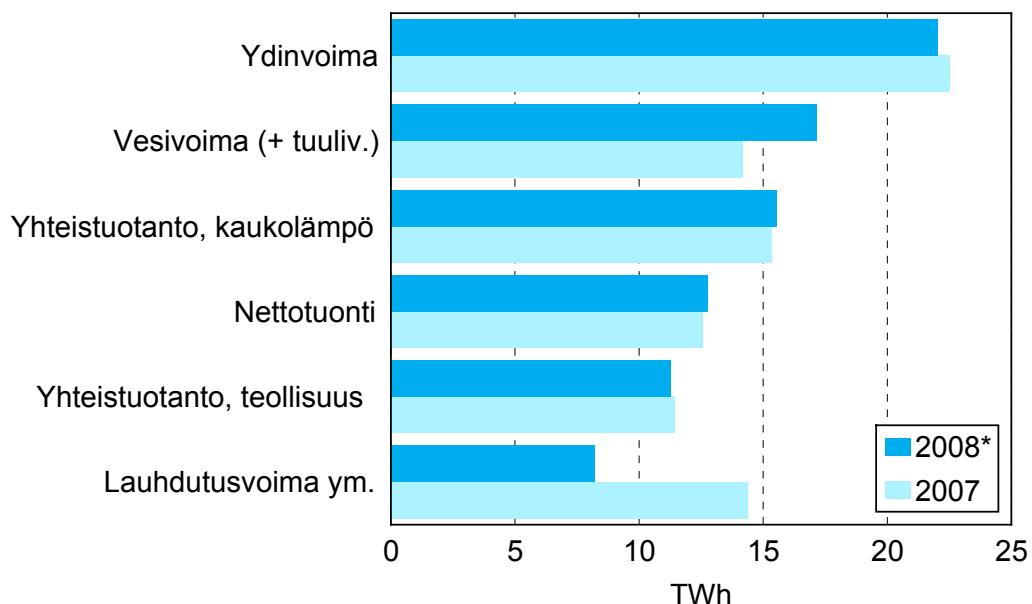
* Ennakkotieto

Vesivoiman tuotanto ennätyksellisellä tasolla

Koko vuoden erittäin hyvänä jatkunut vesitilanne nosti vesivoiman tuotannon Suomessa 17 TWh:iin, mikä vastaa 23 prosenttia koko sähköntuotannosta. Norjassa ja Ruotsissa vesivarastot painuivat loppuvuodesta pitkän aikavälin keskiarvon alapuolelle, mikä vähensi Suomen sähkön tuontia muista Pohjoismaista. Vuoden loppupuolella Suomi olikin nettomyyjä Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Sähkön

tuonti Venäjältä ja Virossa kuitenkin kasvoi pitäen sähkön nettotonnin pienessä kasvussa. Nettotonni vastasi 15 prosenttia sähkön kokonaiskulutuksesta. Myös tuulivoiman tuotanto jatkoi lisääntyneen tuotantokapasiteetin myötä kasvuaan 40 prosentilla ollen kuitenkin edelleen vajaa 0,4 prosenttia sähkön kokonaistuotannosta. Ydinvoimalla tuotettiin sähköä hieman ennätyksellistä vuotta 2007 vähemmän. Kokonaisuudessaan sähkön tuotanto väheni kulutusta enemmän, 4,7 prosenttia.

Sähkön hankinta 2007–2008

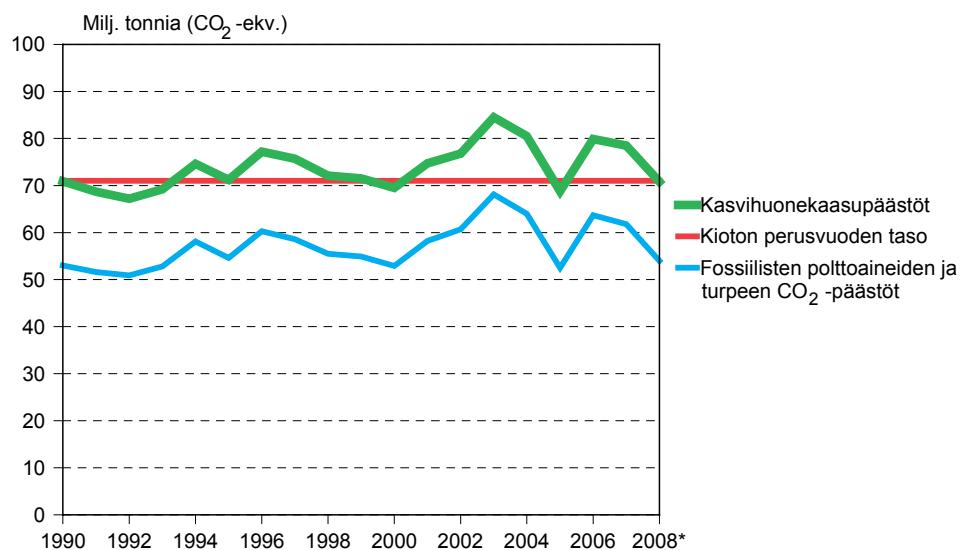

Energiasекторin hiilidioksidipäästöt vähenivät 12,5 prosenttia

Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käyttö väheni 10 prosenttia edellisvuodesta, mikä vähensi energiasекторin hiilidioksidipäästöjä kaikkiaan 12,5 prosenttia. Kivihiilen käyttö väheni sekä sähkön erillistuotannossa että sähkön ja lämmön yhteyttuotannossa. Myös turpeen käyttö energian tuotannossa väheni merkittävästi ennätysellisen

käyttövuoden 2007 jälkeen. Uusiutuvien energian käyttö kasvoi edellisvuodesta lähes 5 prosenttia. Uusiutuvien osuus energian kokonaiskulutuksesta oli 27 prosenttia.

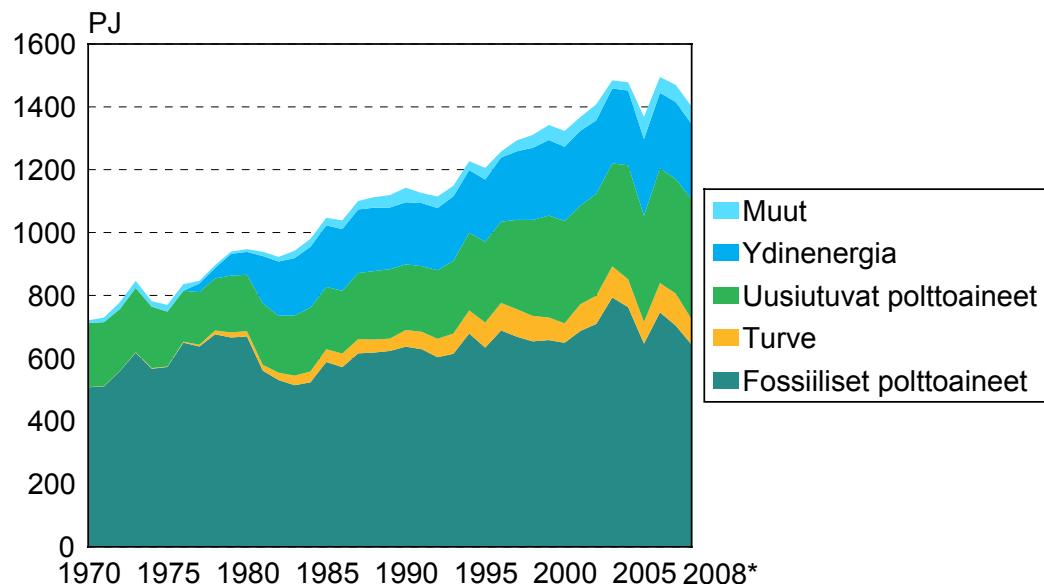
Päästökehitys 1990–2008

Öljytuotteiden käyttö väheni 2 prosenttia. Liikennepolttotoaineista moottoribensiinin kulutus laski 5 prosenttia dieselin kulutuksen kasvaessa 2 prosentilla. Vuoden 2008 alusta voimaan tullut laki biopolttotoaineiden 2 prosentin jakeluvelvoitteesta lisäsi

biopolttotoaineiden käyttöä merkittävästi vähentäen samalla fossiilisten liikennepolttotoaineiden kulutusta. Lämmittyksessä käytettävän kevyen polttoöljyn kulutus väheni prosentilla. Raskaan polttoöljyn kulutus jää 8 prosenttia edellisvuotta alhaiseksi.

Fossiiliset ja uusiutuvat energialähteet 2008*

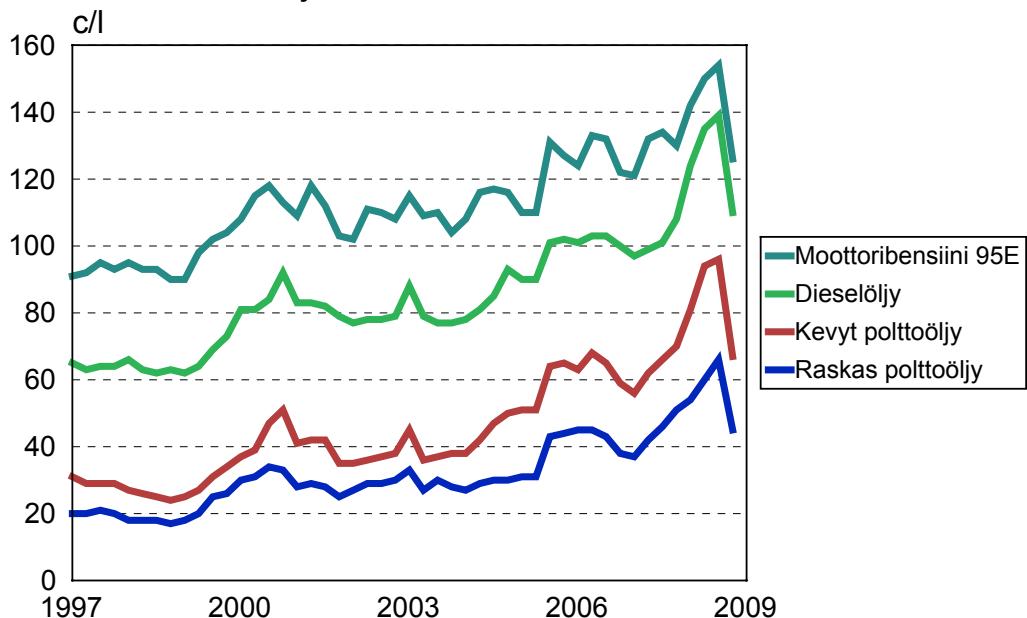
* Ennakkotieto

Hintojen nousu taittui loppuvuodesta

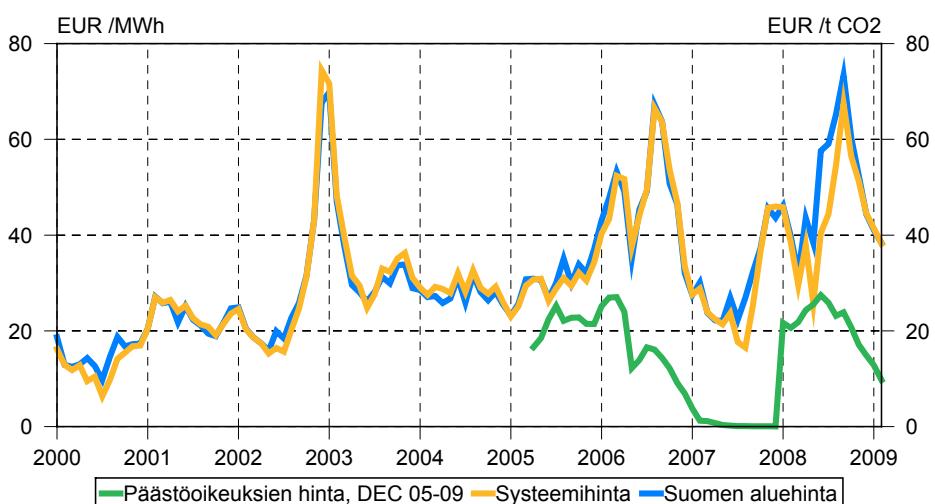
Vuoden alkupuolella voimakkaasti nousseet öljytuotteiden hinnat kääntyivät kesällä laskuun. Joulukuussa polttonesteiden hinnat olivat huomattavasti alle tammikuun hintojen käytyään kesällä ennätykskorkeilla tasolla. Myös sähkön markkinahinnat Pohjoismaisessa sähköpörssissä Nord Poolissa sekä päästöoikeuksien hinnat nousivat alkuvuonna voimakkaasti kääntyen

syksyllä laskuun. Lähes koko vuoden nousussa olleet kivihiilen ja maakaasun hinnat kääntyivät laskuun vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kivihiilen, maakaasun ja turpeen korkeat hinnat ovat näkyneet myös kaukolämmön hinnassa, joka nousi yli 10 prosenttia edellisestä vuodesta.

Polttonesteiden kuluttajahinnat 1997–2009

Pohjoismaisen sähköpörssin spot-hintojen ja päästöoikeuksien hinnan kehitys

Vuotta 2008 koskevat tiedot ovat tässä julkaisussa ennakkollisia. Lopulliset tiedot julkaistaan syksyllä ilmestivässä Energiatilasto 2009 vuosikirjassa. Ennakkotiedot perustuvat energia-alan järjestöjen ja Tilastokeskuksen tietoihin.

Lähteet:

Energiamarkkinavirasto
Energiateollisuus ry
Ilmatieteenlaitos
Maakaasuyhdistys ry
Metsäntutkimuslaitos
Suomen Lämpöpumppuyhdistys SULPU ry
Säteilyturvakeskus
Tullihallitus
Turveellisuusliitto ry
Tuulivoimayhdistys ry
VTT
Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto ry

Borealis Polymers Oy
Energi Styrelsen
Fingrid Oyj
Fundia Wire Oy Ab
Gasum Oy
Norges vassdrags- og energidirektorat
Nordel
NordPool
Outokumpu Chrome Oy
Rautaruukki Oyj
Svenska Kraftnät
Svensk Energi

Preliminary Energy Statistics 2008

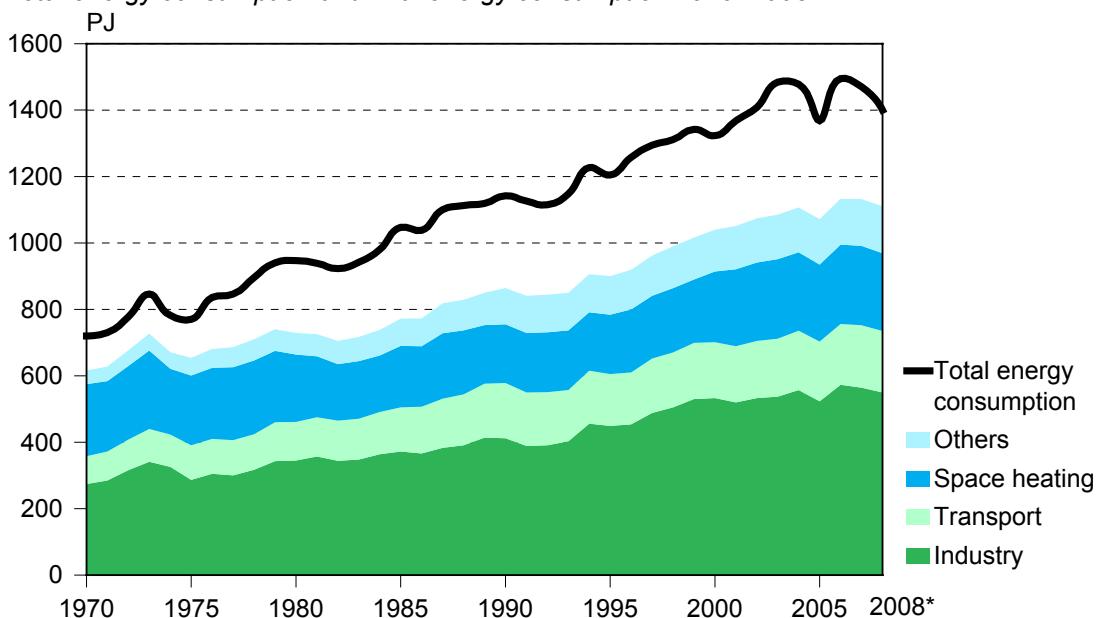
Total energy consumption fell by nearly 5 per cent in 2008

According to Statistics Finland's preliminary data, total energy consumption was 1,400 petajoule (PJ) in 2008, which was 4.7 per cent less than in 2007. Consumption of electricity totalled 87 terawatt hours (TWh), i.e. 3.8 per cent less than in the year before. Carbon dioxide emissions from the production and use of energy diminished by 12.5 per cent compared to the emissions of the previous year.

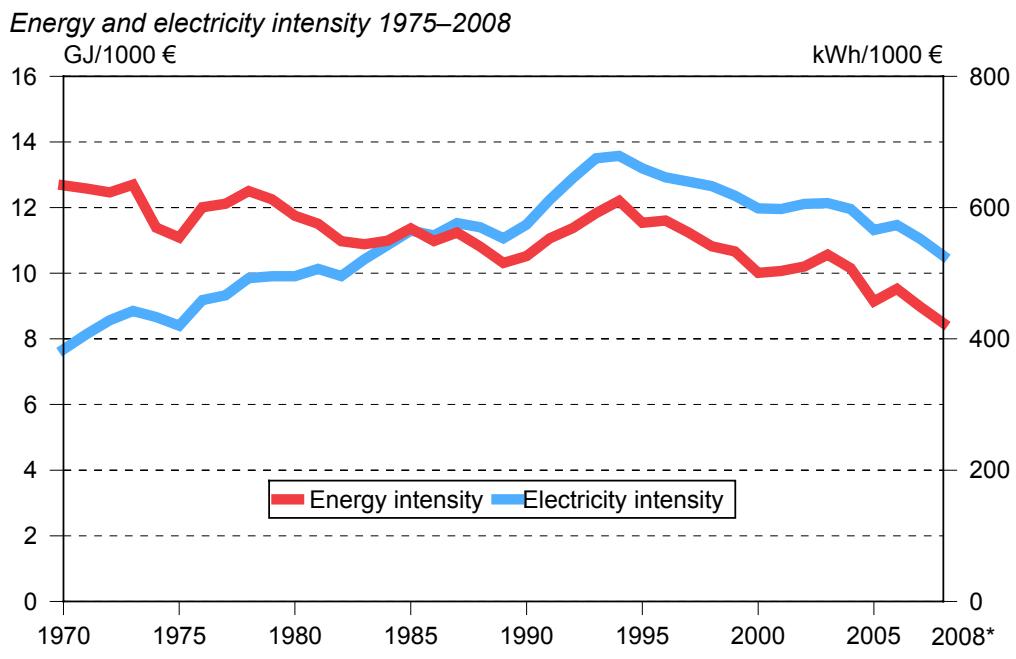
Total energy consumption decreased from the year before on account of the contraction of industrial output and warm weather. The replacement of coal condensate power with hydro power in the production of electricity also reduced the total consumption of primary energy. Of individual energy sources the consumption of coal decreased by 26 per cent (coal includes here hard coal, coke and blast furnace gas). The consumption of peat decreased also significantly by over 20 per cent. Two consecutive difficult summers in terms of production conditions resulted in a lack of available peat towards the end of the year.

The year 2008 was exceptional in many respects. The growth of industrial output stalled in the summer and turned to a steep decline towards the end of the year. The industrial output was in decline of 15 per cent in December. The prices of fuels and electricity, which showed strong growth in the beginning of the year, turned to a decline towards the end of the year. Production of hydro power in Finland was at a record high level, but when looking at volumes, electricity was also imported more than year before.

Total energy consumption and final energy consumption 1970–2008

*Preliminary

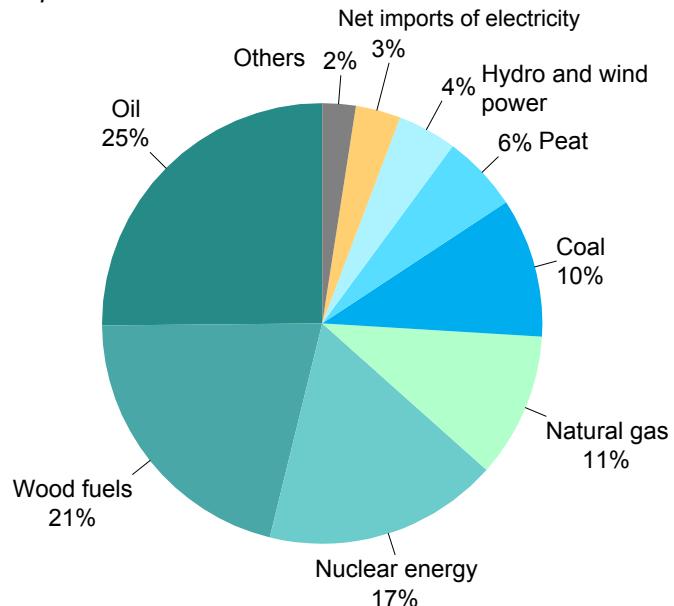
*Preliminary

Economy into recession

According to Statistics Finland's preliminary data, growth in GDP slowed down to 0.9 per cent in 2008 from the over 4 per cent of the year before. The quarter-on-quarter changes in GDP in the last two quarters of the year were negative, which means that the economy can be said to be in recession. Output fell in all main manufacturing industries in November.

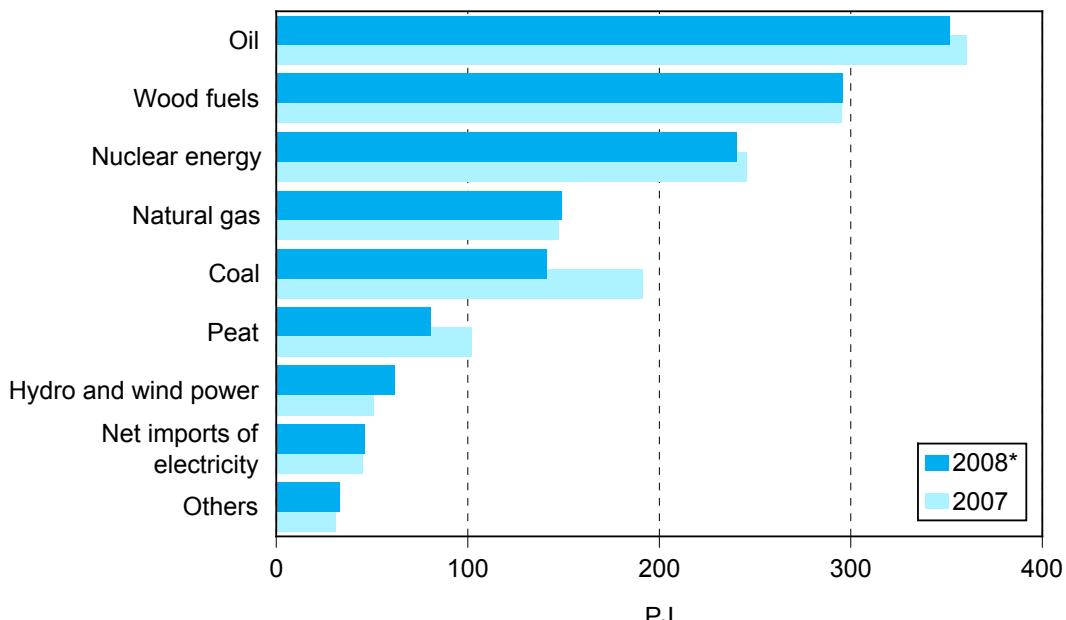
The fall in industrial output was reflected in industrial consumption of electricity which decreased exceptionally much, by more than 7 per cent. The fall was especially marked in electricity consuming forest industry, whose output declined throughout the year.

*Total Energy Consumption 2008**

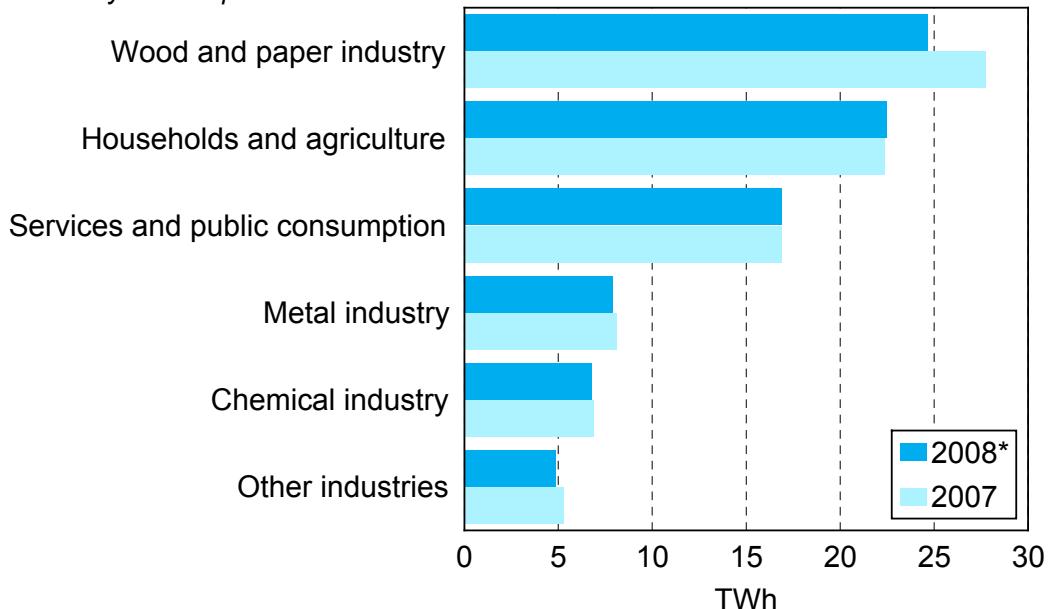
* Preliminary

Total Energy Consumption 2007–2008

* Preliminary

Electricity consumption 2007–2008

*Preliminary

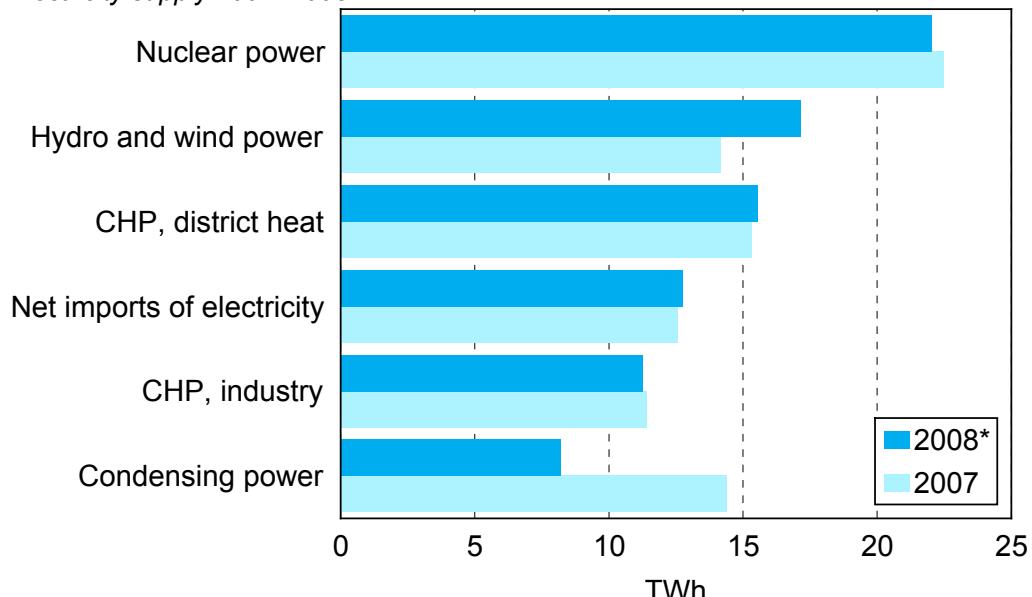
Production of hydro power at record level

The very favourable water situation which continued throughout 2008 increased the production of hydro power in Finland to 17 TWh. This corresponds to 23 per cent of total electricity production. In Norway and Sweden the water reservoirs fell below their long-term average towards the end of the year, which reduced Finland's electricity imports from other Nordic countries. At the end of 2008 Finland was a net seller in the Nordic electricity market. However, electricity imports from Russia and Estonia increased, which kept

the net imports of electricity growing slightly. The net imports corresponded to 15 per cent of total electricity consumption.

Increased production capacity allowed the production of wind power to keep growing by 40 per cent. However, wind power corresponded to only just under 0.4 per cent of total electricity production. Slightly less electricity was produced with nuclear power than in the record year 2007. As a whole, the production of electricity decreased more than the consumption of electricity, by 4.7 per cent

Electricity supply 2007–2008

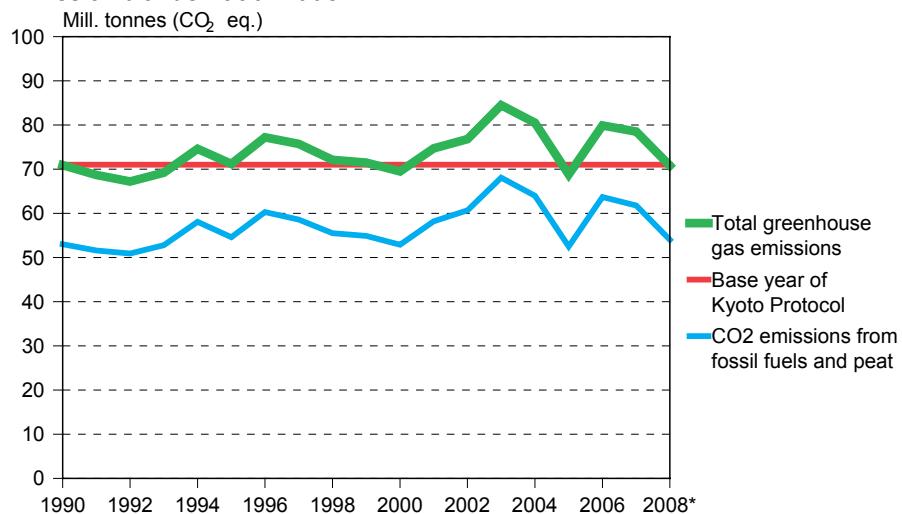
*Preliminary

Carbon dioxide emissions diminished by 12,5 per cent in energy sector

The use of fossil fuels and peat fell by 10 per cent from the year before which, in turn, significantly diminished carbon dioxide emissions from energy production. Use of hard coal decreased both in separate production of electricity and in combined heat and power production. The use of peat in energy production decreased significantly as well after the record year 2007. The use of renewable energy grew by nearly 5 per cent from the previous year. The share of renewable energy of total energy consumption stood at 27 per cent.

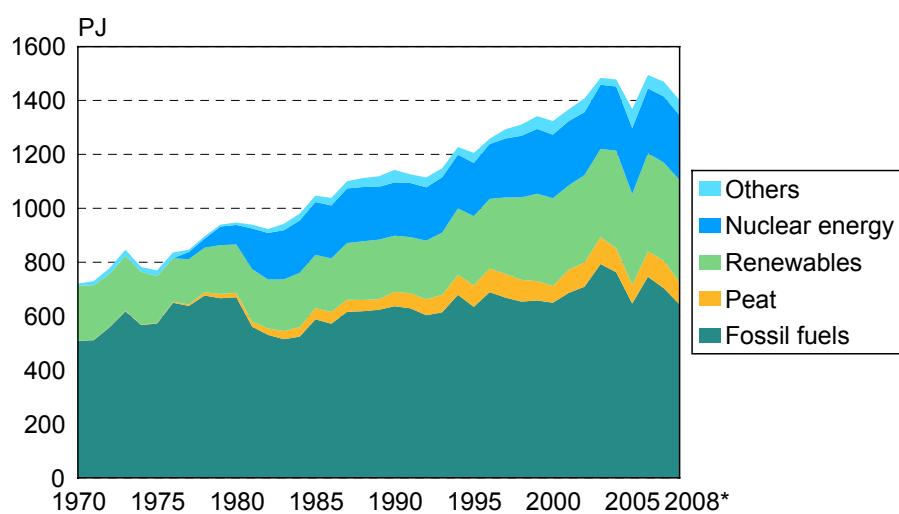
Use of oil products declined by 2 per cent. Of transportation fuels the consumption of motor gasoline fell by 5 per cent and that of diesel increased by 2 per cent. The act setting out the 2 per cent distribution obligation of biofuels, which entered into force in the beginning of 2008, increased the consumption of biofuels considerably, while simultaneously reducing the consumption of fossil transport fuels. The consumption of light fuel oil used in heating declined by one per cent. Consumption of heavy fuel oil was 8 per cent below the level of the year before.

Emission trends 1990–2008

*Preliminary

Fossil fuels and renewables 2008*

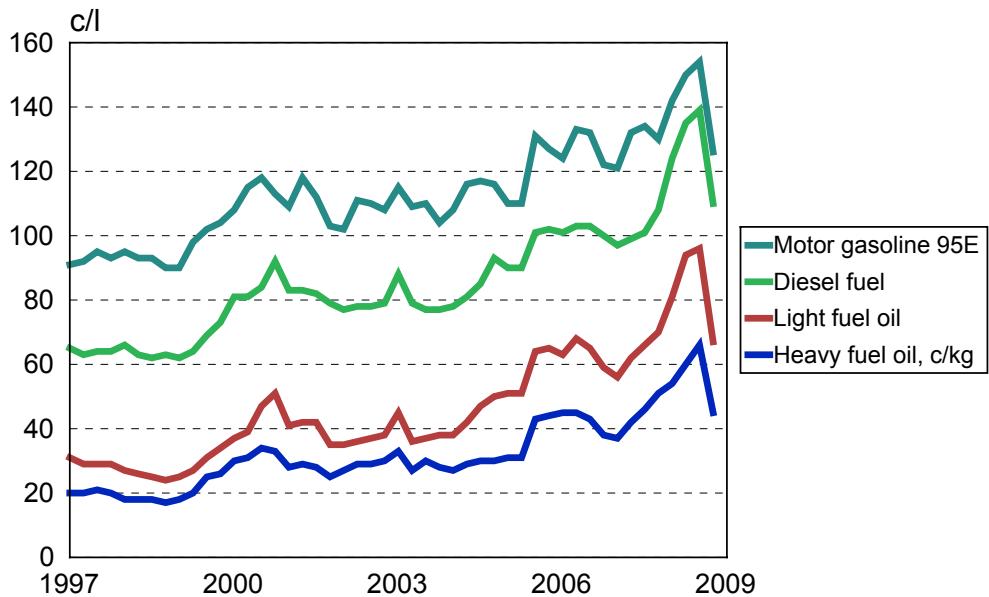
*Preliminary

Prices turned to a decline towards the end of the year

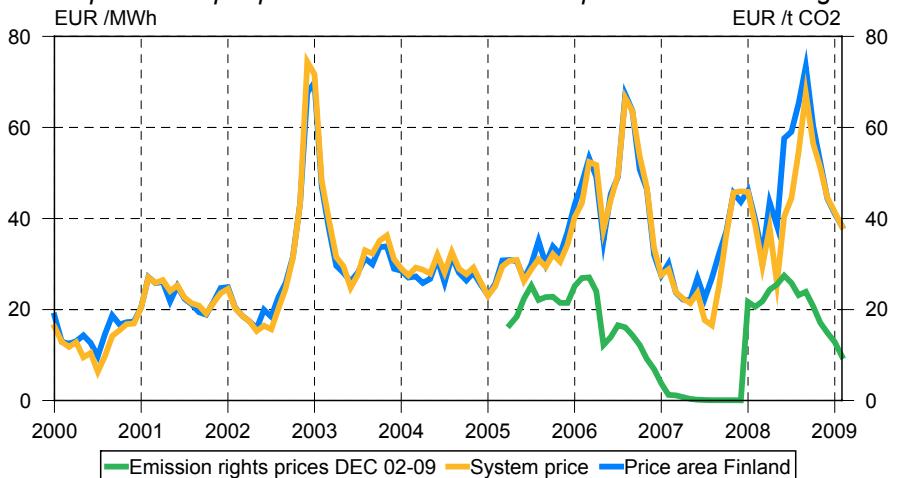
The prices of oil products, which had risen strongly in the beginning of the year, turned to a decline in the summer. After reaching record high levels in the summer, in December the prices of liquid fuels were notably below their January levels. The market prices of electricity on the Nordic power exchange Nord Pool and the prices of emission rights also increased strongly

in the early part of the year before turning to a decline in the autumn. The prices of hard coal and natural gas, which had been rising nearly the whole year, turned to a decline in the last quarter. The high prices of hard coal, natural gas and peat have been reflected also in the price of district heat, which rose by over 10 per cent from the year before.

Consumer prices of liquid fuels 1997–2009

Development of spot prices on Nord Pool and of prices of emission rights

The data concerning the year 2007 in this publication are preliminary. Final data will be released in the annual publication Energy Statistics – Yearbook 2008 to be issued in the autumn. The preliminary data are based on information obtained from diverse organisations in the energy sector and on Statistics Finland's data.

Sources:

Association of Finnish Peat Industries
 The Energy Market Authority
 Finnish Energy Industries
 The Finnish Forest Research Institute
 Finnish Heat Pump Association SULPU
 Finnish National Gas Association
 Finnish Oil and Gas Federation
 Finnish Wind Power Association
 Finnish Meteorological Institute
 National Board of Customs
 Radiation and Nuclear Safety Authority
 VTT

Borealis Polymers Oy
 Energi Styrelsen
 Fingrid Oyj
 Fundia Wire Oy Ab
 Gasum Oy
 Norges vassdrags- og energidirektorat
 Nordel
 NordPool
 Outokumpu Chrome Oy
 Rautaruukki Group
 Svenska Kraftnät
 Svensk Energi

2

Energian loppukäyttö

Final energy consumption

2.1

Energian loppukäyttö sektoreittain

Final energy consumption by sector

	Teollisuus <i>Industry</i>	Liikenne <i>Transport</i>	Rakennusten lämmitys <i>Space heating</i>	Muut <i>Others</i>	Yhteensä <i>Total</i>
	TJ 1		3	4	5
1970.....	274 374	83 590	217 476	40 894	616 334
1975.....	287 055	104 314	210 107	53 044	654 520
1976.....	304 797	105 343	213 516	57 335	680 991
1977.....	299 601	106 047	220 036	60 050	685 735
1978.....	317 441	107 467	221 723	63 661	710 291
1979.....	342 586	116 571	214 603	64 726	738 486
1980.....	345 380	115 968	202 693	64 902	728 943
1981.....	357 209	117 757	183 824	66 418	725 209
1982.....	343 930	120 746	170 061	70 168	704 904
1983.....	347 794	123 477	172 672	73 386	717 330
1984.....	364 134	127 137	170 376	76 625	738 272
1985.....	371 810	132 698	185 271	81 653	771 431
1986.....	366 433	140 609	182 279	83 838	773 160
1987.....	383 229	147 741	196 877	90 132	817 980
1988.....	390 508	153 397	192 838	92 397	829 141
1989.....	413 996	162 337	176 517	96 853	849 703
1990.....	411 722	165 524	176 725	108 530	862 501
1991.....	389 382	161 185	178 945	111 805	841 317
1992.....	390 626	159 970	180 448	112 849	843 892
1993.....	403 488	153 875	180 039	113 208	850 610
1994.....	456 316	159 207	175 659	114 684	905 866
1995.....	449 195	156 195	179 479	115 855	900 724
1996.....	453 964	155 940	189 740	118 780	918 424
1997.....	488 239	163 593	189 242	120 636	961 711
1998.....	505 050	165 310	193 836	125 594	989 790
1999.....	529 891	168 542	191 126	125 670	1 015 229
2000.....	532 530	167 560	213 155	125 839	1 039 084
2001.....	520 057	169 012	232 254	130 196	1 051 519
2002.....	533 260	172 137	236 106	132 680	1 074 183
2003.....	537 122	175 069	239 260	133 904	1 085 354
2004.....	557 428	179 164	236 299	135 084	1 107 974
2005.....	522 571	179 996	232 244	137 263	1 072 074
2006.....	573 047	182 892	239 116	138 036	1 133 091
2007.....	563 820	188 007	238 971	140 784	1 131 582
2008*	550 396	185 404	233 557	140 674	1 110 030
Osuus – Share					
2007.....	50 %	17 %	21 %	12 %	100 %
2008*	50 %	17 %	21 %	13 %	100 %

Loppukäytön laskentamenetelmä eroaa kansainvälisestä loppukäytön laskennasta.

Tämä taulukko kuvaa eri sektorien energian loppukäyttöä (sähkö, kaukolämpö, suora polttoaineekäyttö).

Loppukulutussektoreille eivät sisälly sähkön ja lämmön tuotannon polttoaineet tai konversiohäviöt.

This table describes the end use of energy in different sectors (electricity, district heat, direct fuel use).

The end-use sectors do not comprise fuels of electricity and heat generation or losses of fuel conversion.

3.3.2

Sähköntuotannon energialähteiden kulutus tuotantotavoittain 2007

Consumption of energy sources in electricity generation by mode of production 2007

	Vesi-voima Hydro power	Tuuli-voima Wind power	Ydin-energia Nuclear energy	Hiili Coal	Öljy Oil	Maa-kaasu Natural gas	Turve Peat	Puupolttoaineet ja muut uusiutuvat ¹⁾ Wood fuels and other renewables ¹⁾	Muut fossiiliset polttoaineet ²⁾ Other fossil fuels ²⁾	Nettuonti Net imports	Yhteensä Total	Sähköntuotanto Electricity generation
	PJ										TWh	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vesivoima – Hydro power												
Hydro power	50,4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	50,4	14,0
Tuulivoima – Wind power.....												
Wind power.....	–	0,7	–	–	–	–	–	–	–	–	0,7	0,2
Ydinvoima – Nuclear power.....												
Ydinvoima – Nuclear power.....	–	–	245,5	–	–	–	–	–	–	–	245,5	22,5
Erittystuotanto – Condensing power etc.												
Erittystuotanto – Condensing power etc.	–	–	–	78,7	1,6	4,8	30,3	11,2	11,0	–	137,6	14,4
Yhteistuotanto – Combined heat and power.....												
Yhteistuotanto – Combined heat and power.....	–	–	–	18,3	1,4	40,8	16,0	38,4	1,8	–	116,6	26,8
Nettotuonti – Net import.....												
Nettotuonti – Net import.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–	45,2	45,2	12,6
Yhteensä – Total....	50,4	0,7	245,5	97,0	3,0	45,5	46,3	49,6	12,8	45,2	595,9	90,4
Sähköntuotanto												
Electricity generation....	14,0	0,2	22,5	13,0	0,4	10,2	6,9	9,4	1,1	12,6	90,4	
Sähköntuotannon CO₂-päästöt – CO₂ emissions of electricity generation....												
Sähköntuotannon CO ₂ -päästöt – CO ₂ emissions of electricity generation....	–	–	–	9,1	0,2	2,5	4,9	–	2,0	–	18,7	

Sähkön ja lämmön yhteistuotannon polttoaineet on jaettu sähkölle ja lämmölle tuotantojen suhteessa (energiamenetelmä).

Fuels used in combined heat and power production have been allocated to electricity and heat according to their ratios of production (energy method).

Vesi- ja tuulivoima ja sähkön nettotuonti on yhteismitallistettu polttoaineisiin suoraan saadun sähkön mukaan (3,6 TJ/GWh) ja ydinenergia on laskettu 33 %:n hyötysuhteella tuotetusta ydinvoimasta (10,91 TJ/GWh).

Hydro and wind power and net imports of electricity were made commensurate with fuels according to directly obtained electricity (3.6 TJ/GWh) and nuclear energy at the efficiency ratio of 33 per cent from nuclear power (10.91 TJ/GWh).

1) Muut uusiutuvat polttoaineet sisältävät mm. biokaasun ja sekapoltoaineiden biohajoavan osuuden.
Other renewable fuels include e.g. biogas and the biodegradable part of mixed fuels.

2) Muut fossiiliset polttoaineet sisältävät mm. masuuni- ja koksikaasun, koksin, muovi- ja ongelmajätteen sekä sekapoltoaineiden fossiilisen osuuden. Muut energialähteet sisältävät vedyn, sähkökattiloissa ja lämpöpumpuissa käytetyn sähkön sekä teollisuuden reaktio- ja sekundäärilämmön.
Other fossil fuels include blast furnace and coke oven gas, coke, plastic and hazardous waste and fossil part of mixed fuels. Other energy sources include hydrogen, electricity used in electric boilers and heat pumps as well as reaction and secondary heat of industry.

4

Kaukolämpö

District heat

4.1

Kaukolämmön tuotanto ja kulutus

Production and consumption of district heat

	Kaukolämmön nettotuotanto Net production of district heat		Verkko- ja mittauishäviöt Network and measuring losses	Kaukolämmön kulutus Consumption of district heat			
	Erillistuotanto District heating plants	Yhteistuotanto Combined heat and power	Yhteensä Total	Asuintalot Residential buildings	Teollisuus- rakennukset Industrial buildings	Muut kuluttajat Other consumers	Yhteensä Total
	1	2	3	4	5	6	8
1970.....	1 963	2 822	4 785	252	..	578	..
1975.....	3 270	4 975	8 245	559	4 719	923	2 044
1980.....	5 201	9 439	14 640	1 336	7 849	1 392	4 063
1985.....	10 680	13 146	23 826	2 175	12 580	2 121	6 950
1986.....	9 697	13 306	23 003	2 008	12 125	1 930	6 940
1987.....	11 286	14 389	25 675	2 069	13 523	2 245	7 838
1988.....	9 747	14 487	24 234	1 996	12 756	2 084	7 398
1989.....	7 780	15 030	22 810	1 960	11 870	1 940	7 040
1990.....	7 020	17 100	24 120	1 850	12 520	2 030	7 720
1991.....	7 170	18 330	25 500	2 010	13 030	2 100	8 360
1992.....	7 150	18 420	25 570	2 000	13 050	2 110	8 410
1993.....	7 350	19 320	26 670	2 030	13 850	2 340	8 450
1994.....	7 150	20 470	27 620	2 290	14 040	2 410	8 880
1995.....	7 180	20 610	27 790	2 440	14 300	2 680	8 370
1996.....	7 990	22 050	30 040	2 460	15 310	2 860	9 410
1997.....	6 820	22 860	29 680	2 610	15 060	2 890	9 120
1998.....	7 870	23 380	31 250	2 740	15 590	2 980	9 940
1999.....	8 240	22 130	30 370	2 560	15 390	2 960	9 460
2000.....	7 357	21 395	28 752	2 480	14 868	2 592	8 812
2001.....	8 101	23 766	31 867	2 726	16 199	2 876	10 066
2002.....	8 396	24 497	32 893	2 865	16 596	3 040	10 392
2003.....	8 885	25 260	34 145	2 957	17 361	2 964	10 863
2004.....	8 605	24 637	33 242	2 956	16 126	2 913	11 247
2005.....	9 205	23 578	32 783	3 015	16 641	2 960	10 167
2006.....	8 879	24 853	33 732	3 070	17 092	3 087	10 483
2007.....	9 251	24 327	33 578	2 907	17 274	3 008	10 389
2008*	8 294	23 606	31 900	2 800
Muutos – Change							
2007–2008*	-10 %	-3 %	-5 %	-4 %
Osuus – Share							
2007.....	28 %	72 %	100 %		56 %	10 %	34 %
2008*	26 %	74 %	100 %	

Tiedot perustuvat Energiateollisuus ry:n (aik. Suomen Kaukolämpö ry) kaukolämpötilastoaineistoon, jota on täydennetty Suomen Kuntaliiton ja Tilastokeskuksen tiedoilla.

The data are based on the district heating statistics of the Finnish Energy Industries/ District Heat (earlier Finnish District Heating Association), supplemented by the data of the Association of Finnish Local and Regional Authorities and Statistics Finland.

Lähteet: Energiateollisuus ry/ Kaukolämpö (aik. Suomen Kaukolämpö ry) ja vuodesta 1995 lähtien myös Suomen Kuntaliitto ja Tilastokeskus/Ympäristö ja energia

Sources: Finnish Energy Industries/ District Heat (earlier Finnish District Heating Association) and since 1995 also Association of Finnish Local and Regional Authorities and Statistics Finland/Environment and energy

5

Energian tuonti ja vienti Imports and exports of energy

5.1

Sähkön tuonti ja vienti

Imports and exports of electricity

Sähkön tuonti yhteensä <i>Imports of electricity</i> total	josta – of which				Sähkön vienti yhteensä <i>Exports of electricity</i> total	josta – of which				Sähkön netto- tuonti yhteensä <i>Net imports of electricity</i> total								
	Venäjältä from Russia	Ruotsista from Sweden	Norjasta from Norway	Virosta from Estonia		Venä- jälle to Russia	Ruotsiin to Sweden	Norjaan to Norway	Veroon to Estonia									
GWh										1	2	3	4	5	6	7	8	9
1990.....	11 107	4 616	6 366	125	–	365	–	363	2	–	10 742							
1991.....	7 863	5 052	2 724	87	–	679	–	676	3	–	7 184							
1992.....	8 927	4 370	4 452	105	–	696	–	691	5	–	8 231							
1993.....	7 924	4 728	3 136	60	–	387	1	380	6	–	7 537							
1994.....	6 675	5 169	1 505	1	–	597	1	138	458	–	6 078							
1995.....	8 501	4 815	3 634	52	–	96	–	32	64	–	8 405							
1996.....	5 367	4 647	720	0	–	1 706	1	1 452	253	–	3 661							
1997.....	8 103	4 270	3 743	90	–	450	–	311	139	–	7 653							
1998.....	9 582	4 818	4 692	72	–	276	–	184	92	–	9 306							
1999.....	11 356	5 209	6 040	107	–	232	–	128	104	–	11 124							
2000.....	12 206	4 519	7 555	132	–	326	–	153	173	–	11 880							
2001.....	11 769	7 683	4 053	33	–	1 810	–	1 578	232	–	9 959							
2002.....	13 464	7 937	5 382	145	–	1 539	–	1 376	163	–	11 925							
2003.....	11 882	11 331	467	84	–	7 030	–	6 865	165	–	4 852							
2004.....	11 667	11 149	422	96	–	6 797	–	6 638	159	–	4 870							
2005.....	17 947	11 312	6 470	165	–	933	–	802	131	–	17 014							
2006.....	14 117	11 551	2 413	149	4	2 716	–	2 625	84	7	11 401							
2007.....	15 420	10 171	3 125	202	1 921	2 860	–	2 731	109	20	12 560							
2008*.....	16 107	10 883	2 815	159	2 250	3 335	–	3 267	58	10	12 772							
Muutos – Change																		
2007–2008*	4 %	7 %	-10 %	-22 %	17 %	17 %	–	20 %	-46 %	-50 %	2 %							
Osuus – Share																		
2007.....	100 %	66 %	20 %	1 %	12 %	100 %	–	95 %	4 %	0,7 %								
2008*.....	100 %	68 %	17 %	1 %	14 %	100 %	–	98 %	2 %	0,3 %								

Lähde: Energiateollisuus ry

Source: Finnish Energy Industries

5.3

Energiatuotteiden tuonti ja arvo maittain vuonna 2008

Energy imports and value 2008

Maa – Country	Kivi-hiili ¹⁾	Koksi Coke	Maa-kaasu Natural gas	Raaka-öljy ²⁾ Crude oil ²⁾	Muut öljy-tuotteet Other petroleum products	Ydin-poltoaine ³⁾ Nuclear fuel ³⁾	Sähkö ⁴⁾ Electricity ⁴⁾	Yhteensä ⁵⁾ Total ⁵⁾	Jakauma Distribution
	1 000 t	1 000 t	milj. m ³ mil. m ³	1 000 t	1 000 t	tU	GWh	milj. € € mil.	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Venäjä – Russia	3 770	..	4 501	9 863	738	23	10 883	7 850	72
Iso-Britannia – United Kingdom	46	..	–	1 180	8	–	167	788	7
Norja – Norway	33	..	–	211	282	–	–	422	4
Ruotsi – Sweden	1	..	–	0	29	22	3 096	381	4
Kazakstan – Kazakhstan	0	..	–	335	80	–	–	259	2
Tanska – Denmark	–	..	–	–	176	–	–	242	2
Alankomaat – Netherlands	–	..	–	286	2	–	–	154	1
Ranska – France	–	..	–	–	1	–	–	140	1
Saksa – Germany	–	..	–	–	0	–	2 251	83	1
Viro – Estonia	–	..	–	–	44	–	–	76	1
Muut – Others	617	..	–	0	348	19	–	480	4
Yhteensä – Total	4 467	534	4 501	11 875	1 709	64	16 397		100
Arvo, milj. € – Value, mil. €	424	154	1 032	5 568	1 029	51	619	10 875	

¹⁾ Sisältää antrasitiin, mutta ei metallurgista kivihiiltä.
Anthracite is included but coking coal is not.

²⁾ Sisältää maakaasukondensaatin.
Includes natural gas condensate.

³⁾ Mittayksikköönä uraanitonni (tU) ja tietolähteenä Säteilyturvakeskus. Arvotieto perustuu ulkomaankauppatilaston ydinpoltoaine-elementin tuontiarvoon.
Measurement unit is uranium tonne (tU). The data on value is based on the import value of nuclear fuel element obtained from Foreign Trade Statistics.

⁴⁾ Eroaa hieman taulukon 5.1 tiedosta, joka perustuu rajajohtojen kautta fysikaalisesti siirrettyyn sähköön. Vuodesta 2006 lähtien myös Ulkomaankauppatilaston määritätöt perustuvat fysikaalisesti siirrettyyn sähköön.
Differs from the data in Table 5.1 where the basis is electricity physically crossing the border. Since 2006 the volume data of the statistics on foreign trade are also based on physically transferred electricity.

⁵⁾ Sisältää myös metanolin ja MTBE:n arvot.
Includes also the values of methanol and MTBE.

Lähteet: Tullihallitus/ Ulkomaankauppatilasto, Maakaasuyhdistys ry, Gasum Oy ja Säteilyturvakeskus

Sources: National Board of Customs/ Foreign Trade Statistics, Natural Gas Association, Gasum Oy and Radiation and Nuclear Safety Authority

5.4

Energiatuotteiden vienti ja arvo

Exports and value of energy products

	Koksi Coke	Mootori- bensiini Motor gasoline	Lento- petroli Jet fuel	Keski- tisleet Middle distillates	Raskas poltoöljy Heavy fuel oil	Neste- kaasut LPG	Turve ¹⁾⁾ Peat ¹⁾⁾	Sähkö ²⁾ Electricity ²⁾	Yhteensä Total	Energia- teknologia ³⁾ Energy technology ³⁾
	1 000 t	1 000 t	1 000 t	1 000 t	1 000 t	1 000 t	1 000 t	GWh	milj. € € mil.	milj. € € mil.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1990.....	0	439	47	432	358	0	–	368	208	801
1991.....	0	1 361	91	1 167	112	9	–	641	422	796
1992.....	0	1 984	71	1 430	156	32	–	673	550	1 001
1993.....	2	1 965	52	1 196	64	21	–	429	564	1 523
1994.....	23	2 255	16	1 165	0	7	–	630	511	1 685
1995.....	2	2 233	389	1 076	3	20	76	279	553	1 923
1996.....	2	2 733	282	1 338	121	23	104	4 833	1 093	2 174
1997.....	3	2 142	198	1 246	43	37	92	1 839	824	2 378
1998.....	2	2 217	255	1 722	0	36	138	796	696	2 733
1999.....	3	2 501	451	1 577	0	3	184	168	942	2 452
2000.....	2	2 221	292	1 947	123	0	132	507	1 695	3 235
2001.....	2	2 200	76	2 054	79	8	140	1 722	1 499	3 028
2002.....	2	2 751	107	1 933	28	18	151	1 811	1 597	2 948
2003.....	3	2 561	43	2 243	23	4	164	6 800	1 800	2 802
2004.....	2	2 774	118	1 882	141	2	115	6 997	2 087	3 035
2005.....	2	2 383	44	1 839	67	0	140	910	2 294	3 288
2006.....	2	2 414	43	2 222	78	1	111	2 644	3 255	3 868
2007.....	3	2 421	13	2 569	462	2	117	2 795	3 577	..
2008*	3	2 270	0	3 072	516	4	138	3 287	4 479	..
Muutos – Change										
2007–2008* ...	11 %	-6 %	..	20 %	12 %	100 %	18 %	18 %	25 %	..

Puupellettien vienti ei ole luvuissa mukana.

Exports of wood pellets are not included in the table.

¹⁾ Sisältää energia- ja kasvutarpeen.
Includes peat fuel and horticultural peat.

²⁾ Eroaa taulukon 5.1 tiedosta, joka perustuu rajajohtojen kautta fysikaalisesti siirrettyyn sähköön.
 Vuodesta 2006 lähtien myös Ulkomaankauppatilaston määritiedot perustuvat fysikaalisesti siirrettyyn sähköön.
Differs from the data in Table 5.1 where the basis is electricity physically crossing the border.
Since 2006 the volume data of the statistics on foreign trade are also based on physically transferred electricity..

³⁾ Tietoa ei ole toistaiseksi saatavilla vuodelta 2007, koska SITC-nimikeistö on muuttunut.
Data for 2007 are not available for the time being, as the SITC nomenclature has changed.

Energiateknologialla käsitetään energiantuotannon, siirron ja jakelun sekä energian käytän teknologiaa. Energiateknologian määrittely perustuu ETLAn energiaklusteritutkimukseen (Hernesniemi, Viitamo 1999) ja ulkomaankauppatilastoissa käytettyyn hyödykejaotteluun.

Energy technology is understood as technology related to energy production, transmission and distribution and energy use. The definition of energy technology is based on the energy cluster survey by the Research Institute of the Finnish Economy (ETLA) and the commodity classification used in the foreign trade statistics.

Lähde: Tullihallitus/ Ulkomaankauppatilasto
 Source: National Board of Customs/ Foreign Trade Statistics

6

Energian hinnat

Energy prices

6.1

Polttonesteiden kuluttajahinnat

Consumer prices of liquid fuels

	Moottoribensiini <i>Motor gasoline</i>		Dieselöljy <i>Diesel fuel</i>	Kevyt polttoöljy <i>Light fuel oil</i>	Raskas polttoöljy <i>Heavy fuel oil</i>		
	Lyijytön 95 okt. <i>Unleaded 95 oct.</i>		Lyijytön 98 okt. <i>Unleaded 98 oct.</i>				
	c/l 1	c/l 2	c/l 3	c/l 4	€/MWh 5	c/kg 6	€/MWh 7
1999	1 – 3.....	90	92	62	25	18	16
	4 – 6.....	98	100	64	27	20	18
	7 – 9.....	102	105	69	31	25	22
	10 – 12....	104	106	73	34	26	23
2000	1 – 3.....	108	111	81	37	30	27
	4 – 6.....	115	118	81	39	31	27
	7 – 9.....	118	120	84	47	34	30
	10 – 12....	113	115	92	51	33	29
2001	1 – 3.....	109	111	83	41	28	24
	4 – 6.....	118	120	83	42	29	25
	7 – 9.....	112	114	82	42	28	25
	10 – 12....	103	105	79	35	25	22
2002	1 – 3.....	102	104	77	35	27	23
	4 – 6.....	111	114	78	36	29	25
	7 – 9.....	110	113	78	37	29	25
	10 – 12....	108	110	79	38	30	26
2003	1 – 3.....	115	117	88	45	45	33
	4 – 6.....	109	111	79	36	36	27
	7 – 9.....	110	113	77	37	38	30
	10 – 12....	104	107	77	38	38	24
2004	1 – 3.....	108	111	78	38	27	23
	4 – 6.....	116	85	81	42	43	29
	7 – 9.....	117	120	85	47	47	30
	10 – 12....	116	118	93	50	50	26
2005	1 – 3.....	110	114	90	51	51	31
	4 – 6.....	110	114	90	51	51	27
	7 – 9.....	131	134	101	64	64	43
	10 – 12....	127	129	102	65	64	39
2006	1 – 3.....	124	126	101	63	63	45
	4 – 6.....	133	135	103	68	67	45
	7 – 9.....	132	135	103	65	65	43
	10 – 12....	122	125	100	59	59	33
2007	1 – 3.....	121	124	97	56	56	37
	4 – 6.....	132	135	99	62	62	42
	7 – 9.....	134	137	101	66	66	40
	10 – 12....	130	134	108	70	69	51
2008	1 – 3.....	142	146	124	81	80	54
	4 – 6.....	150	153	135	94	94	53
	7 – 9.....	154	157	139	96	95	58
	10 – 12....	126	130	110	67	67	39

Kuluttajahinnat ovat verollisia hintoja. Raskaan polttoöljyn hinta tarkoittaa vähärikkisen laadun keskihintaa.

Consumer prices are taxable prices. The price of heavy fuel is the average price of low sulphur type.

Lähde: Ölji- ja Kaasualan Keskusliitto ry

Source: Finnish Oil and Gas Federation

6.3

Kotimaisten polttoaineiden hintoja

Prices of domestic fuels

Turpeen hinnat

Peat prices

		Jyrsinpoltto-	Palaturve suolla	Palaturve
		turve	Sod peat, at	käyttöpaikalla
		Milled peat	production place	Sod peat, delivered
		€/MWh	€/MWh	€/MWh
		1	2	3
2003	1 – 3	7,69	6,14	8,14
	4 – 6	7,68	6,14	8,16
	7 – 9	7,90	6,44	8,49
	10 – 12	7,76	6,42	8,38
2004	1 – 3	7,78	6,45	8,46
	4 – 6	7,78	6,46	8,41
	7 – 9	8,06	6,91	9,04
	10 – 12	8,11	7,01	9,34
2005	1 – 3	8,19	7,10	9,65
	4 – 6	8,22	7,09	9,64
	7 – 9	8,15	7,05	9,57
	10 – 12	8,05	7,22	10,21
2006	1 – 3	8,13	7,36	10,59
	4 – 6	8,13	7,48	10,95
	7 – 9	8,24	7,49	10,96
	10 – 12	8,13	7,46	10,85
2007	1 – 3	8,26	7,79	11,54
	4 – 6	8,30	7,82	11,61
	7 – 9	8,53	7,92	11,71
	10 – 12	8,52	7,95	11,76
2008	1 – 3	8,47	8,72	12,58
	4 – 6	8,47	8,72	12,58
	7 – 9	10,92	8,72	13,30
	10 – 12	10,94	..	13,34

Hinnat ilman veroja.

Prices exempt from taxes.

Lähde: Turveteollisuusliitto ry
Source: Association of Finnish Peat Industries

6.6

Kaukolämmön hinta kuluttajatyypeittäin Price of district heating by type of consumer

	Kuluttajatyppi – Type of consumer					Vuotuisen keskimäärisen myyntihinta Annual average sales price
	Pientalo Detached house	Rivitalo Semidetached house	Pienkerrostalo Apartment building, small	Kerrostalo Apartment building	Suuri kerrostalo Apartment building, big	
	€/MWh	1	2	3	4	5
1.1.1990	30,4	26,5	..	25,6	23,0	25,7
1.1.1991	32,3	28,6	..	27,6	24,8	26,7
1.1.1992	32,7	29,1	..	27,7	25,2	27,6
1.1.1993	33,7	29,7	..	28,4	25,5	28,3
1.1.1994	34,2	30,5	..	29,0	26,3	28,9
1.1.1995	35,2	32,1	..	30,6	27,8	30,6
1.1.1996	35,4	32,3	31,9	30,8	28,2	30,1
1.1.1997	36,4	33,6	32,9	32,0	29,4	31,8
1.1.1998	37,3	34,6	33,6	32,7	30,2	32,5
1.1.1999	37,8	34,8	34,2	32,9	30,6	33,0
1.1.2000	38,2	35,6	35,1	33,8	30,9	34,6
1.1.2001	40,4	38,6	38,1	36,8	33,5	36,6
1.1.2002	42,1	40,1	39,3	37,7	34,7	37,7
1.7.2002	42,6	40,5	39,6	38,1	35,2	
1.1.2003	43,8	40,9	40,1	38,6	35,3	37,8
1.7.2003	44,0	41,1	40,2	38,6	35,5	
1.1.2004	44,7	41,3	40,5	38,2	35,6	38,9
1.7.2004	44,5	41,9	41,0	38,9	36,3	
1.1.2005	46,6	43,1	42,3	40,3	38,0	41,4
1.7.2005	46,7	43,4	42,7	40,7	38,2	
1.1.2006	49,3	46,4	45,5	43,1	40,5	44,1
1.7.2006	49,9	47,4	46,5	44,2	41,6	
1.1.2007	51,6	48,1	47,4	45,1	42,5	45,6
1.7.2007	51,9	49,0	47,7	45,4	42,8	
1.1.2008	54,9	52,0	50,7	48,4	45,5	..
1.7.2008	55,9	53,5	52	49,9	47,2	
1.1.2009	61,9	59	57,9	55,8	53,2	..

Tiedot kuvavat kokonaishintaa, joka sisältää energia-, perus- ja muut mahdolliset maksut.

The above price data represent overall prices, including the various charges collected ('energy' charge, 'basic' charge etc.).

Hinnat ovat Energiateollisuus ry:n (aik. Suomen Kaukolämpö ry) jäsenlaitosten kuluttajien lukumäärällä painotettuja keskihintoja ko. kuluttajatyypeille. The prices are averages for each type of consumer, weighted by the number of consumers served by the plants members of the Finnish Energy Industries/ District Heat (earlier Finnish District Heating Association).

Tyyppikuluttajat – Type of consumer	Rakennustilavuus Building volume		Vuosienergia Annual consumption of energy
	m³	MWh/a	
	1	2	
Pientalo – Detached house	500	20	
Rivitalo – Semidetached house	2 000	100	
Pienkerrostalo – Apartment building, small	5 000	225	
Kerrostalo – Apartment building	10 000	450	
Suuri kerrostalo – Apartment building, big	25 000	1 125	

Lähde: Energiateollisuus ry/ Kaukolämpö (aik. Suomen Kaukolämpö ry)

Source: Finnish Energy Industries/ District Heat (earlier Finnish District Heating Association).

7.3

Uusiutuvien energialähteiden osuus energian loppukulutuksesta

Share of Renewables of Final Energy Consumption

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Komission esitys tavoiteeksi 2020 <i>Proposed target 2020</i>
		% %							
Alankomaat	NLD	1,6	1,6	1,6	1,8	1,8	2,5	2,7	14,0
Belgia	BEL.....	1,2	1,3	1,4	1,6	1,6	2,3	2,7	13,0
Bulgaria	BGR.....	8,2	8,1	9,0	8,8	8,8	9,1	9,0	16,0
Espanja	ESP	8,3	8,2	8,3	8,6	8,6	8,5	8,7	20,0
Irlanti	IRL	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,8	3,0	16,0
Iso-Britannia	GBR.....	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,3	1,5	15,0
Italia	ITA	4,8	4,9	5,5	4,7	4,7	5,8	6,3	17,0
Itävalta	AUT	25,6	25,4	24,7	23,8	23,8	23,5	25,2	34,0
Kreikka	GRC.....	7,4	7,3	7,2	6,8	6,8	6,9	7,2	18,0
Kypros	CYP	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,6	2,7	13,0
Latvia	LVA.....	35,5	34,8	34,4	33,6	33,6	32,6	31,4	42,0
Liettua	LTU	16,7	16,8	16,8	16,9	16,9	14,8	14,6	23,0
Luxemburg	LUX.....	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	1,0	1,0	11,0
Malta	MLT.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
Portugali	PRT	19,6	19,2	19,4	19,5	19,5	20,3	21,5	31,0
Puola	POL	6,5	6,9	7,2	7,1	7,1	7,2	7,5	15,0
Ranska	FRA	10,6	10,4	10,3	10,3	10,3	10,3	10,5	23,0
Romania	ROM	16,9	14,0	14,8	16,3	16,3	17,6	17,1	24,0
Ruotsi	SWE	37,4	37,2	36,5	37,3	37,3	39,5	41,4	49,0
Saksa	DEU	4,0	4,2	4,8	4,6	4,6	6,5	7,8	18,0
Slovakia	SVK	3,2	5,7	5,1	5,8	5,8	6,5	6,8	14,0
Slovenia	SVN	16,4	16,2	16,7	16,4	16,4	16,0	15,6	25,0
Suomi	FIN.....	29,0	28,0	28,5	28,0	28,0	28,5	28,9	38,0
Tanska	DNK	11,7	12,3	13,4	14,9	14,9	17,3	17,1	30,0
Tsekki	CZE	2,4	2,7	2,9	4,3	4,3	6,1	6,4	13,0
Unkari	HUN	2,8	2,6	4,8	4,7	4,7	4,3	5,1	13,0
Viro	EST	16,0	15,3	14,9	14,9	14,9	17,8	16,6	25,0
EU27.....		7,6	7,6	7,9	7,9	8,1	8,7	9,2	20,0

Sisältää energiasекторin kulutuksen ja jakeluhäviöt sähköön ja lämmöntuotannossa.

Includes the consumption of the energy branch and distribution losses in the production of electricity and heat.

Uusiutuvan energian osuus lasketaan energian loppukulutuksesta siten että vesivoima on normalisoitu 15-vuoden keskiarvolla.

Kierrätyspoltoaineet lasketaan tässä uusiutuvaksi energiaksi.

The share of renewable energy is calculated from final energy consumption so that hydro power is normalized with a 15-year average.

Recycled fuels are counted here as renewable energy.

Lähde – Source: Eurostat

7.4

Uusiutuvan energian osuus sähkökulutuksesta ja tavoite 2010

Renewable energy as a proportion of electricity consumption and the target for 2010

		2005	2006	2007	Tavoite v. 2010
		% Target 2010			
Alankomaat	NLD	7,5	7,9	7,6	9,0
Belgia	BEL	2,8	3,9	..	6,0
Bulgaria	BGR.....	11,8	11,2	7,5	11,0
Espanja	ESP	15,0	17,7	20,0	29,4
Irlanti	IRL.....	6,8	8,5	9,3	13,2
Iso-Britannia	GBR	4,3	4,6	5,1	10,0
Italia	ITA.....	14,1	14,5	13,7	25,0
Itävalta	AUT.....	57,4	56,6	59,8	78,1
Kreikka	GRC	10,0	12,1	6,8	20,1
Kypros	CYP	0,0	0,0	0,0	6,0
Latvia	LVA	48,4	37,7	36,4	49,3
Liettua	LTU	3,9	3,6	4,6	7,0
Luxemburg	LUX.....	3,2	3,4	3,7	5,7
Malta	MLT	0,0	0,0	0,0	5,0
Portugali	PRT	16,0	29,4	30,1	39,0
Puola	POL	2,9	2,9	3,5	7,5
Ranska	FRA.....	11,3	12,5	13,3	21,0
Romania	ROM.....	35,8	31,4	26,9	33,0
Ruotsi	SWE	54,3	48,2	52,1	60,0
Saksa	DEU.....	10,5	12,0	15,1	12,5
Slovakia	SVK.....	16,7	16,6	16,6	31,0
Slovenia	SVN.....	24,2	24,4	22,1	33,6
Suomi	FIN	26,9	24,0	26,0	31,5
Tanska	DNK.....	28,3	26,0	29,0	29,0
Tsekki	CZE	4,5	4,9	4,7	8,0
Unkari	HUN	4,6	3,7	4,6	3,6
Viro	EST	1,1	1,4	1,5	5,1
EU27.....		14,0	14,6	..	21,0

Lähde – Source: Eurostat

Sähköntuotokapasiteetti huippukuormituskaudella

(taulukko 3.4)

Huippukuormituskaudella käytettävissä olevalla sähköntuotokapasiteetilla tarkoitetaan keskimääräisesti nettotehoa, joka pystytään tuottamaan valtakunnallisesti kovien pakkasten ja huonon vesitilanteen aikana tunnin ajan. Laskentatapaa muutettiin ja tilastointia tarkennettiin vuonna 2003, jolloin sähköjärjestelmän ylläpitoon liittyvät reservitehot vähennettiin käytettävissä olevista tehoista ja esitetään erikseen omassa sarakeessaan. Laskennassa on hyödynnetty tilastotiedonkeruussa saatavien tietojen ohella käönvalvontajärjestelmän mittamia toteutuneita tehoja.

Tehoja määritettäessä oletetaan, että voimalaitos, sähköverkko ja lämpöverkko toimivat normaalisti, tarvittavat polttoaineet on saatavissa ja tehon nostamiseen tarvittavaa valmisteluaika on riittävästi. Ulkoisten olosuhteiden oletetaan vastaavan kylmän talvipäivän tilannetta, jolloin ulkolämpötila on n. 25 pakkasastetta. Nettoteho saadaan vähentämällä voimalaitoksen bruttotehosta voimalaitoksen omakäyttö-laitteiden teho (yhteistuotannossa enintään 5 prosenttia).

Kaukolämmön yhteistuotantoteholta tarkoitetaan sähkötehoa, joka on saatavissa normaalilla kaukolämpökuormalla ilman apulauhdusta ja kaukolämpökuorman siirtoa lämmityskattiloille. Samaan kaukolämpöverkkoon liitettyjä voimalaitoksia sekä lämpökeskuksia oletetaan käytettävän normaalin tuotantotavan mukaisesti. Kovan pakkaskauden aikana kaukolämpölaitosten sähköntuotanto on normaalilla pienempää johtuen suuresta lämmöntarpeesta.

Teollisuuden yhteistuotantoteholta tarkoitetaan vastaavasti sähkötehoa, joka saadaan olettamalla voimalaitoksen lämpökuorma normaalilla suhdannetilannetta vastaavaksi. Kombiprosesseissa kaasuturbiinin teho jaetaan vastapaine- ja lauhdetehoksi samassa suhteessa kuin siihen liittyvässä höyryprosessissa. Kaasuturbiinilla ei oteta huomioon lämmöntalteenottokattilan ohitusmahdollisuutta.

Erillistuotannon lauhdeteho on määritetty tilanteessa, jossa lauhduttimien jäähdyytysveden lämpötilan oletetaan vastaavan kylmän talvikauden olosuhteita ja mahdollisen apulauhduttimen oletetaan olevan käytössä. Yhteistuotantolaitoksissa lauhdeteholla tarkoitetaan tehoa, joka saadaan ilman kaukolämpö- tai höyrykuorman muutosta apulauhduttimella tai vastaavasti.

Ydinvoimakapasiteetilla tarkoitetaan maksimitehoa, johon päästään talvella, kun meressä on jäälkansi. Vesivoima tarkoittaa tehoa, joka voimalaitoksella on tuotettavissa tuntisäädon avulla kuivana vesivuonna sekä ilman taajuuden säätöön ja hetkellisiin häiriöihin varattua kapasiteettia. Kovat pakkasolosuhteet pienentävät osaltaan veden virtaamaa. Tuulivoiman tuotanto ei ole mukana laskennassa. Paikalliset häiriöt ja varajärjestelmät eivät myöskään sisälly lukuihin.

Järjestelmäreservit tarkoittavat sähköjärjestelmän käyttövarmuuden ylläpitoon varattuja kaasuturbiineita sekä taajuudensäätö- ja hetkellisiä häiriöreservejä, joista 90 prosenttia on varattu vesivoimakapasiteetista.

Electricity generation capacity in peak load period

(tabel 3.4)

The electricity capacity available in peak load period refers to the average net capacity that can be produced nation-wide in extreme cold and bad water situations during one hour. The calculation method was changed and compilation of statistics was specified in 2003, when the system reserve capacities connected to the maintenance of the electricity system were deducted from the available capacities and are now presented in a separate column. In addition to the data collected for compilation of statistics, the actual capacities measured by the operation control system are used in the calculation.

When defining the capacities it is assumed that the power plant, electricity network and heating network operate normally, the required fuels are available and the preparation time needed for raising the capacity is sufficient. The external conditions are assumed to correspond to the situation of a cold winter day when the temperature outside is around -25°C. Net capacity is obtained by deducting from the gross capacity of the power plant the capacity of its internal consumption equipment (in combined heat and power production at most 5 per cent).

Combined heat and power capacity of district heating refers to the electrical capacity available by normal district heating load without auxiliary condensation and transfer of district heating load to heating boilers. Power and heating plants connected to the same district heating network are assumed to be used similarly as with the normal production mode. During an extreme cold period electricity generation of district heating plants is lower than normal due to the high heating demand.

Combined heat and power production in industry refers to the electrical capacity derived by assuming that the thermal stress of the power plant corresponds to normal circumstances. In combined processes the gas turbine capacity is divided into back-pressure power and condensing power in the same ratio as in the connected steam process. With the gas turbine the bypass option of the heat recovery boiler is not taken into account.

Condensing power in separate electricity generation is defined in a situation where it is assumed that the cooling water of condensers corresponds to circumstances during a cold winter season and that the possible auxiliary condenser is in use. In combined production plants, condensing power refers to the power derived without the change in district heating or steam load with an auxiliary condenser or the like.

The nuclear power capacity refers to the maximum power attained in winter when the sea is covered with ice. Hydro power is the power the power plant can produce by hourly control in a dry water year and without the capacity reserved for frequency control and instantaneous disturbances. Extreme cold conditions in turn reduce the flow rate of water. Generation of wind power is not included in the calculation. Local disturbance and reserve systems are neither contained in the figures.

System reserves refer to the gas turbines reserved for maintaining the operation reliability of the electricity system and the frequency control and instantaneous disturbance reserves, of which 90 per cent are reserved from hydro power capacity.

SVT *Suomen virallinen tilasto*
 Finlands officiella statistik
 Official Statistics of Finland

Energia 2009
Energi
Energy

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries

Kirsi-Marja Aalto (09) 1734 3442
Leena Timonen (09) 1734 2518
Anssi Vuorio (09) 1734 2685
energia@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/ehkh

Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör –
Director in charge

Leena Storgårds

Julkaisu (pdf) sisältää ennakkolisen energiatilaston 2008.
Publikationen (pdf) innehåller preliminära energistatistik 2008.
Publication (pdf) provides preliminary energy statistics 2008.

Julkaisun tilastotaulukot ovat saatavilla myös Excel-taulukoina Internet-osoitteesta www.tilastokeskus.fi/til/ehkh.
Tabellerna i publicationen finns att tillgå också som Excel-tabellerna från Internet www.tilastokeskus.fi/til/ehkh.
The tables of this publication are available also as Excel tables from Internet address www.tilastokeskus.fi/til/ehkh.

Energia-aihealueen tuotteet:

		hinta (sis. alv)
3053	Energiatilasto – Vuosikirja 2009 + EnergiaCD, kestotilaus (sis. taskutil.) Energiatilasto – Vuosikirja 2009 + EnergiaCD, vuositilaus (sis. taskutil.)	65 € 72 €
3055	Saatavana myös verkkolisensi (hinta määrätyy organisaation henkilöstön lukumäärän mukaan) Energy in Finland (taskutilasto) Tilattavissa myös suuremmissa erissä	5 €